

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] in hoc sacramento remaneat substantia panis & vini post
consecrationem? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

prodest quicquam, dicit, Sed quomodo illi intellexerunt, & carnem quippe sic intellexerunt manducandam, quomodo in cadauere dilaniatur, aut in macello venditur, non quomodo spiritu vegetatur: accedat spiritus ad carnem, & prodest plurimum. Nam si caro nihil prodesset, verbum caro non fieret, vt habitaret in nobis.

Ad secundum dicendum, quòd verbum illud August. * & omnia similia sunt intelligenda de corpore Christi, secundum quod videtur in propria specie (secundum quod etiam ipse Dominus dicit Matt. 26. Me autem non semper habebitis). Inuisibiliter tamen sub speciebus huius sacramenti est, vbicumque hoc sacramentum perficitur.

Ad tertium dicendum, quòd corpus Christi non est eo modo in hoc sacramento, sicut corpus in loco, quod suis dimensionibus loco commensuratur: sed quodam speciali * modo, qui est proprius huic sacramento. Vnde dicimus, quòd corpus Christi est in diuersis altaribus, non sicut in diuersis locis, sed sicut in sacramento. Per quod nõ intelligimus, quòd Christus sit ibi solum sicut in signo, licet sacramentum sit in genere signi: sed intelligimus corpus Christi hic esse (sicut dictum est †) secundum modum proprium huic sacramento.

Ad quartum dicendum, quòd ratio illa procedit de presentia corporis Christi, prout est presens per modum corporis, idest, prout est in sua specie visibili: non autem prout est spiritualiter, idest, inuisibili modo, & virtute spiritus. Vnde August. † dicit super Io. Si intellexisti spiritualiter verba Christi de carne sua, spiritus & vita tibi sunt: si intellexisti carnaliter, etiam spiritus & vita sunt, sed tibi non sunt.

ARTIC. II.

Virum in hoc sacramento remaneat substantia panis & vini post consecrationem?

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod in hoc sacramento remaneat substantia panis & vini post
Tertiz Partis Vol. ij. § CON-

citatur in arg. 2.

** al. spiritali.*

¶ in co. a. tra. 27. in Io. par. ante me. 10. 9.

441

In f. a. 6. co. & q. 77 ar. 1. & 5. et 4 d. 11. q. 1.

a. 1. q. 1.

& d. 12.

q. 1. a. 1.

q. 3. cont.

c. 63. pri.

& quo 7.

ar. 9. &

quo. 9. a.

5. ad 3. et

1. Co. 11.

le. 4. co. 6

ec. l. 5.

co. 5.

† lib. 4. c. 34. 7 me. * tra. 26. in 10. inter me. et fi. 9. † colligitur ex l. 4. c. 4. § l. 6. c. 1. t. 4. referatur, de cōse. d. 2. c. Omnia.

consecrationem. Dicit enim Damasc. † in 4. lib. Quia consuetudo est hominibus comedere panem, & vinū bibere, coniugavit eis Deus diuinitatem, & fecit ea corpus & sanguinem suum: & ita panis communicationis non panis simplex est, sed vnitas diuinitati. Sed coniugatio est rerum actu existentium. Ergo panis & vinum simul sunt in hoc sacramento cum corpore & sanguine Christi.

¶ 2 Præterea, Inter Ecclesiæ sacramenta debet esse conformitas. Sed in alijs sacramentis, substantia materiæ manet, sicut in baptismo substantia aquæ, & in confirmatione substantia chrismatism. Ergo & in hoc sacramento substantia panis & vini manet.

¶ 3 Præterea, Panis & vinum assumuntur in hoc sacramento, in quantum significant ecclesiasticam vnitatem: prout vnus panis fit ex multis granis, & vnus vinum ex multis racemis: vt August. * dicit in lib. de Symbolo. Sed hoc pertinet ad ipsam substantiam panis & vini. Ergo substantia panis & vini remanet in hoc sacramento.

S E D contra est, quod Ambr. † dicit in lib. de sacramentis, Licet figura panis & vini videatur: tamen nihil aliud quàm caro Christi & sanguis post consecrationem credenda sunt.

R E S P O N D E O dicendum, quod quidam posuerunt post consecrationem, substantiam panis & vini in hoc sacramento remanere. Sed hæc positio stare non potest. Primo quidem: quia per hanc positionem tollitur veritas huius sacramenti, ad quã pertinet, vt verū corpus Christi in hoc sacramento existat: quod quidem ibi non est ante consecrationem. Non autem aliquid potest esse alicubi vbi prius non erat, nisi vel per loci mutationem, vel per alterius conuersionem in ipsum: sicut in domo aliqua de nouo incipit esse ignis, aut quia illud deferretur, aut ibi generatur. Manifestum est autem, quod corpus Christi non incipit esse in hoc sacramento per motum localem. Primo quidem, quia sequeretur quod desineret esse in cælo; non enim quod

loca-

localiter mouetur, peruenit de nouo ad aliquem locum, nisi deserat priorē. Secundo, quia omne corpus localiter motum, pertransit omnia media; quod hic dici non potest. Tertio, quia impossibile est quod vnus motus eiusdē corporis localiter moti terminetur simul ad diuersa loca: cum tamē in pluribus locis corpus Christi sub hoc sacramento simul esse incipiat: & ideo relinquitur, quod non possit aliter corpus Christi incipere esse de nouo in hoc sacramento, nisi per conuersionem substantiæ panis in ipsum. Quod autē conuerteretur in aliquid, facta conuersione non manet. Vnde relinquitur, quod salua veritate huius sacramēti, substantia panis post consecrationem remanere, non possit. Secundo, quia hæc positio cōtrariatur formæ huius sacramenti, in qua dicitur, Hoc est corpus meū: quod non esset verum, si substantia panis ibi remaneret: nunquam enim substantia panis est corpus Christi: sed potius esset dicēdum, hic est corpus meū. Tertio, quia contrariatur uenerationi huius sacramēti, si aliqua substantia creata esset ibi, quæ non posset adoratione patriæ adorari. Quarto, quia contrariatur ritui Ecclesiæ, secundum quem post corporalem cibum non licet sumere corpus Christi: cum tamē post vnam hostiam consecratam liceat sumere aliam. Vnde hæc positio vitanda est tanquam hæretica.

Ad primum ergo dicendum, quod Deus coniugauit diuinitatem suam, id est, diuinam virtutem, panis & vino, non vt remaneant in hoc sacramento, sed vt faciat inde corpus & sanguinem suum.

Ad secundum dicendum, quod in alijs Sacramētis non est ipse Christus realiter, si ut in hoc sacramento. Et ideo in alijs sacramentis manet substantia materiæ, non autem in isto.

Ad tertium dicendum, quod species quæ remanēt in hoc sacramento, (vt infra dicitur *) sufficiunt ad significationem huius sacramenti; nam per accidentia cognoscitur ratio substantiæ.

9.77. a. 3
 4.